Цана асобнага нумару 20 гр. Przesyłka opłacona ryczałtem.

№ 39. Вільня, Серада 24 Лістападу 1926 г. Год II.

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Адрэс Рэдакцыі й Адміністрацыі: ВІЛЬНЯ, ПОЛАЦКАЯ 4. — (WILNO, POŁOCKA 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 12 да 7 гадзіны апрача сьвята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Падпіска:
на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцау 4 зал., на год — 8 зал.

Цана абвестак:
на 1-ай старонцы 30 гр., 2 і 3-яй — 25 гр. і на 4-ай — 20 гр. за радок дробнага друку у ваднэй палосцы. Жадаючыя іншых абвестак павінны зьвярнуцца да Адміністрацыі.

Аб беларускай мове у нашых сьвятынях.

Беларускі Народ па рэлігіі дзеліцца перадусім на праваслаўных і каталікоў. Апрача тэрыторыяльных, штучных межаў дзеліць нас яшчэ вось гэты вал рэлігійны, узнесены калісь пераважна чужынцамі і найчасьцей для чужых нам палітычных мэтаў. Але гэты надзел на рэлігіі ня змог разьбіць еднасьці нашага нацыянальнага „я“, хоць нашым ворагам служыць і цяпер яшчэ сродкам да асыміляцыі беларусаў. Праз касьцёл нас палячымі, праз царкву нас хацелі зрабіць маскалямі. Дзеля таго, што гэта цёмная, замаскаваная быццам духам рэлігіі, акцыя і сёньня яшчэ вядзецца, мы, Беларусы, павінны зьвярнуць асабліваю ўвагу на гэта зьявішча ў жыцьці нашага народу.

Ня так даўно адзін Беларус, узгадаваны змалку ў Амэрыцы, прыехаўшы на Бацькаўшчыну, зайшоўся ў касьцёл у адной парафіі на віленшчыне. Якоя-ж было яго зьдзіўленьне і абурэньне, калі ўбачыў, што ў касьцеле, напоўненым выключна Беларусамі, молюцца, пяюць і слухаюць казаньня ў чужой польскай мове! Мы да гэтага зьявішча прывыклі і яно ўжо нам мала кідаецца ў вочы. Такім чынам цёмныя сілы зрабілі сваё, бо яшчэ сяньня шмат несьвядомых сялян называюць сябе палякамі, або расейцамі, залежна ад таго, у якой мове прымусілі яго маліцца.

Але клін трэба выгнаць клінам!

Праз царкву і касьцёл нам накінулі мову расейскую і польскую, гэтай-жа дарогай і сьпінем мы з сябе чужы налёт. Чакаць і спадзявацца аж нам увядуць нашы ўлады самі—няма чаго. Не, мы мусім усе згодна і станоўча дамагацца ўвядзеньня роднай мовы, нягледзячы на двуліцовае або выразна варожае становішча уладаў духоўных і сьвецкіх.

Што каталіком ад сваей духоўнай улады няма нічога добра спадзявацца, гэта мы бачым з *слоў Віленскага Каталіцкага Арцыбіскупа Ялбжыкоўскага*, якога нетактоўнасьць пасунулася да таго, што беларускай дэлегацыі за закід у мэморыяле, аб панаваньні нацыяналізму польскага ў Каталіцкай Духоўнай Сэмінарыі — загразіў... судом.

З надрукаванага ў гэным нумары інтэрвью нашага супрацоўніка з старшынёй Беларускай Хрысьціянскай Дэмакрацыі відаць ясна, што арцыбіскуп апрача рэпрэсыяў у межах сваей компэтэнцыі, нічога добрага не абяцаў. Сказаў дэлегацыі цэлае казаньне і гэтым хацеў разьвязаць набалеўшае пытаньне. Навет такое скромнае дамаганьне дэлегацыі, як увядзеньне беларускай мовы ў каталіцкай Дух. Сэмінарыі, Арцыбіскуп споўніць прыхільна не абяцаў. Цяпер можам сьмела цьвярдзіць, што ня гледзячы на ўсялякія салодкія слоўцы Арцыбіскупа ў адносінах да Беларусаў, усё-ж такі шыла нацыяналізму пачынае вылазіць.

Адносіны да ксяндзоў беларусаў і да дэлегацыі Б. Х. Д. выкрылі гэта як ня трэба лепей. Можна цяпер быць пэўным, што ўся вялікая работа ксяндзоў патрыётаў над ўвядзеньнем беларускай мовы ў касьцёл будзе цяпер, з прыходам Арцыбіскупа Ялбжыкоўскага, хітра і систэматычна паралізавацца.

Але проціў ветру не надзьмесься. Ведаюць добра нашы ворагі, што на шырокіх прасторах нашай Бацькаўшчыны Беларусі іх асобы па ліку гэта каплі ў моры. Вось гэты факт дае нам права спадзявацца, што *мы* пераможам. Дык куйма зялеза пакуль гарачае. Дамагаймася як найхутчэй увядзеньня беларускіх казаньняў і дадатковага набажэнства ў сваей роднай мове!

Праваслаўныя Беларусы ня гледзячы на няцікавы рэзультат дэлегацыі каталікоў, павінны выслаць сваю дэлегацыю да праваслаўных духоўных уладаў з такімі самымі дамаганьнямі!

---

†

Рэгент беларускага хору у м. Казлоушчыне, Слонімскага пав. і вучыцель рэлігіі у беларускай мове

СЬВЯТАСЛАЎ АЛЯКСІЯВІЧ

памер у канцы кастрычніка селета у м. Горадне.

Хай легкая будзе Яму беларуская зямелька!

Памяці Сьвятаслава Аляксіявіча.

У вапошніх днёх кастрычніка, як дайшлі да нас толькі цяпер весьці, памер у м. Горадне, ад заражэньня крыві, былы дзяк праваслаўнае парахвіі ў м-ку Казлоўшчыне, Слонімскага пав., Сьвятаслаў Аляксіявіч. Сам родам із Украіны, скончыўшы яшчэ у 1912 годзе Юр'еўскі ўнівэрсытэт, выбіты вайною із свае жыцьцёвае калеі апынуўся ў дзяках. Будучы сам Украінцам, ён шчыра, дзе мог, памагаў нашаму селяніну Беларусу. За год прабываньня ў м. Казлоўшчыне арганізаваў мужчынскі беларускі хор, які таксама пяяў у царкве, у польскіх урадовых школах у вёсках Лявонавічы, Колкі й Нядавічы; выкладаў рэлігію (мусіць першы ў Слонімшчыне!) праваслаўным пабеларуску, за што ня мала сыпалася на яго ўдаваньняў ад розных „верноподданых“, як нашыя папы і іншыя.

За кожным крокам нябожчыка сачыла паліцыя, лічачы яго за гэную культурную працу комуністым. І шмат дзе засталася добрая памятка ў нашай вёсцы аб гэным чэсным справядлівым, чалавеку, які ўсёю душою жадаў, каб засьвяціла сонца нам у ваконца. Радуюцца нашыя непрыяцелі, пачуўшы аб яго сьмерці, але ня зьгінуць ягоныя словы: „*Хлопцы, трымайцеся сваге мовы!*“ Ня змогуць ужо нас розныя нашыя непрыяцелі і іхнія прыслужнікі—здраднікі Паўлюкевічы ды Воран-Кутылоўскія, прыйдзе час і зьгінуць гэныя крукі з нашае старонкі.

Хай лёгкай будзе Яму беларуская зямелька!

Вечны супакой баяніку за беларускаю мову! *Беларус.*

Друкуючы гэтыя гарачыя словы жалю свайго супрацаўніка, рэдакцыя ня можа не сказаць ад сябе некалькі словаў. Сьмерць сьв. памяці Сьвятаслава Аляксіявіча абняла смуткам ня толькі знаёмых Ягоных, але ўсіх Беларусаў, бо Ён быў нашым сябрам, пашыраючы разам з намі беларускі рух. Тым большаю прычыну мае смуціцца рэдакцыя „Сялянскае Нівы“, бо нябожчык Сьвятаслаў Аляксіявіч быў нашым супрацаўнікам, пашыраючы „Сял. Ніву“ паміж нашага народу.

Няхай-жа доўга жыве Ен у сэрцы нашага народу.

Рэдакцыя „Сял. Нівы“.

Віленскі Р.-каталіцкі Арцыбіскуп і Беларусы Каталікі.

(Інтэрвью).

З прычыны бытнасьці ў Віленскага Каталіцкага Арцыбіскупа дэлегацыі ад Беларускай Хрысьціянскай Дэмократыі і даручэньня мэмарыялу аб патрэбах Беларусаў каталікоў, — наш супрацоўнік на днях адведаў старшыню Б.Х.Д. Гр. Карузу з мэтай дастаць інформацыі ў вышуспомненай справе. У мэморыяле пастаўлены наступныя дамаганьні:

1. У Віленскай Дух. Сэмінарыі безадкладна ўвесьці выкладаньне беларускай мовы, гісторыі беларускай літэратуры і гісторыі Беларусі.

2 Вызначыць Беларусам-каталіком у Вільні асобны касьцёл выключна для ўжытку Беларусаў.

3 Дапусьціць ужываньне беларускай мовы ў зносінах з духоўнай уладай нароўні з мовай лацінскай і польскай.

4 Выдаць загад духавенству, каб у бела-

АД РЭДАКЦЫІ.

Пачынаючы з гэтага нумару „Сялянская Ніва“ будзе выходзіць двойчы ў тыдзень — у сераду й у суботу.

Цана газэты астаецца старая.

рускіх парафіях казаньні і агулам дадатковае набажэнствы адбываліся пабеларуску.

5 Ксяндзоў беларусаў назначаць у парафіі беларускія, а назначаных у польскія вярнуць у беларускія.

— Ці Вы, пане Старшыня, ухадзілі ў склад дэлегацыі да Арцыбіскупа? — пытаў наш супрацоўнік.

— Так.

— Якое на Вас уражаньне робіць новы Арцыбіскуп у сувязі з пытаньнямі касьцельнага жыцьця ў Беларусаў?

— Аб уражаньнях, дагадках і спадзяваньнях я Вам гаварыць ня буду, бо магу памыліцца. Скажу Вам толькі тое, што Яго Эксцэленцыяй было найбольш ясна адразу сказана.

— Я слухаю.

— На закід аб духу нацыяналістычным у Дух. Сэмінарыі Арцыбіскуп адказаў так:

— Калі толькі выясьніцца, што ў Віленскай Сэмінарыі няма польскага нацыяналістычнага духу, то асобам падпісаўшым мэморыял прыдзецца... *стаць перад судом*!

— Калі Вы ня жартуеце, пане старшыня, дык скажэце, што яшчэ абяцаў Арцыбіскуп?

— Больш нічога, калі ня лічыць таго, што мэморыял мае быць разгледжаны радай біскупаў.

— Пазвольце цяпер даведацца, як Арцыбіскуп адзываецца аб парафіях, дзе ўведзена ў касьцёл беларуская мова? — пытае далей дэлегат рэдакцыі.

— Менш-больш так сама як „Dzień. Wileński“ — адказвае п. Каруза.

— Напрыклад?

— Паводле слоў Арцыбіскупа, у парахвіях дзе запанавала беларуская мова ў касьцеле большасьць парахвіян стаіць за польскую мову і йдзе процiў ксяндзоў беларусаў. На гэта дэлегаты заявілі, што Арцыбіскуп мае з грунту фальшывыя інформацыі.

Як дайшло да гутаркі аб маскалях Марозаве і Леспадбродзкім і аб іх антыбеларускай акцыі, Арцыбіскуп жыва заступіўся і зганіў напады на гэтых „айцоў“ з боку беларускай прэсы. Агулам жа Арцыбіскуп у працягу 50 мінутнай канфэрэнцыі выказваў недавольства, што мы быццам уводзім палітыку ў касьцёл і накідываем сваю волю. Ні аднаго-ж пункту з нашых дамаганьняў выпаўніць не абяцаў.

— Скажэце, калі ласка, аб чым наагул найбольш гаварыў Арцыбіскуп дэлегацыі?

— Аб тым, што кожны з дэлегаваных мае старацца быць добрым каталікам...

І палякам? перабівае супрацоўнік Рэдакцыі.

— Не, што не, то не. „Дазволіў“ нам аставацца Беларусамі і нават працаваць над усьведамляньнем народу. Дзякаваць яму і за гэта. У нашы часы дзікага беларусаедства, дык і гэта ласка ня малая — даконччыў усьміхаючыся старшыня Ц.К. Беларускай Хрысьціянскай Дэмократыі.

Найважнейшая справа.

(Да студыяў беларускае мовы).

(Гл. № 36 „Сял. Нівы“).

Беларускія філёлёгічныя зьезды.

У № 36 „Сял. Нівы“ я сказаў, што дзеля развою беларускае літаратурнае мовы канечне трэба паставіць на належнаю вышыню студыі беларускае мовы ў Інстытуце Беларускае Культуры ў Менску, у Беларускім Гаспадарсьцьвенным Унівэрсытэце ў Менску і ў Смаленскім Унівэрсытэце.

У Вільні дзеля гэтага трэба *стварыць* высокаю беларускаю школу, якою покуль што былі-б Вышшыя Курсы Беларусаведы.

Гэта *канечне* трэба, але гэтага не даволі дзеля развою беларускае літатарурнае мовы. Літаратурнаю мову твораць ня меней, а мо' напару й болей, поэты, пісьменьнікі, публіцысты і вучыцялі высокіх, сярэдніх і на'т ніжшых школаў. Дзеля гэтага трэба й гэтыя, вялікшыя групы людзёў, прыцягнуць да свядомага тварэньня беларускае літаратурнае мовы. Зрабіць гэта трэба пры помачы адумысловых зьездаў, зборкаў і выдаванага месячніка, пасьвячанага беларускай мове.

Што году павінны быць усебеларускі філёлёгічны зьезд. Зьезд гэты павінны адбывацца ў такім парадку, каб спачатку была нарада беларускіх філёлёгаў (тачней—лінгвістых); просьле таго як філёлёгі разгледзілі ўсе пастаўленыя на парадку справы і прынялі пастановы, нарада, не перарываючыся, пашыраецца на беларускіх поэтаў, наагул пісьменьнікаў і публіцыстых і пераходзіць у зьезд. Гэты зьезд разглядаў-бы толькі тыя пастановы, якія прыняла філёлёгічная нарада. Просьле разгляду пастаўленых пытаньнеў і прынятку пастановаў, гэты зьезд, не перарываючыся, пашырыўся на беларускае вучыцельства высокіх, сярэдніх, а мо' й ніжшых школаў. Пашыраны зьезд разглядаў-бы вылучна тыя пастановы, якія прыняў зьезд філёлёгаў із літаратарамі. Прынятыя пашыраным зьездам пастановы лічыліся-б канчальнымі і, як такія, абяшчаліся-б (абвяшчаліся-б) у адумысловым месячніку беларускае мовы. Нарада філёлёгаў магла-б аставацца заўсёды як сэкрэтарыят штогодніх філёлёгічных зьездаў.

Тутака ўзьнімаецца пытаньне: як-жа рабіці гэткія ўсебеларускія філёлёгічныя зьезды, калі вось сёлета, надовячы быў падобны філёлёгічны зьезд у Менску і польская ўлада, з выняткам аднаго, нікога на гэны зьезд ня пусьціла? Дазнаньне нас вуча, што гэткая „прыемная“ неспадзеўка ад польскае ўлады заўсёды нас можа сустрэць. А калі-б адносіны польскага ўраду да Беларусаў зьмяніліся і кожны мог дастаць пашпарт у Радаваю Бееларусь на гэт'кі зьезд, дык і то не магло-б шмат людзёў паехаці, бо не маглі-б зрабіці выдаткаў, зьвязаных із падвойнай паездкай ў Варшаву — у справе польскага пашпарту заграпічнага і радавай візы. Дык прынамся пры цяперашнім палажэньню гэтакіх зьездаў рабіць у Радавай Беларусі было-б немагчыма. Але, здаецца мне, што было-б магчыма іх рабіці ў Вільні, а мо' яшчэ ляпей у пагранічных местачках Заходняе Беларусі, такіх, прыкладам, Радашкавічах ці Стоўбцах.

З Радавае Беларусі прыехаці на зьезд у Беларусь Заходняю было-б шмат лягчэй, бо ўсе даставалі пашпарты й візы ў Менску, значыцца па дарозе на зьезд. Калі-б і ў Заходняй Беларусі немагчыма было зрабіці гэткіх усебеларускіх зьездаў, дык прыйшлося-б абмежыцца супольнай, усебеларускай нарадай філёлёгічнай, а зьезд і пашырэньне ягонае рабіці ў кожнай часьці Беларусі асобна.

Сэкцыі беларускае мовы ў навуковых установах.

Апрача штогодніх зьездаў, трэба яшчэ весьці сыстэматычнаю працу над беларускаю моваю ў працягу ўсяго году. Праца гэтая павінна быць арганізавана ў Менску ў Інстытуце Беларускае Культуры, а ў Вільні ў Беларускім Навуковым Т-ве або ў Беларускім Інстытуце Гаспадаркі й Культуры, патварыўшы ў гэтых установах сэкцыі беларускае мовы (ў Інбелкульце ў Менску сэкцыя з такім пазовам ужо ё). Праца ў гэт'кіх сэкцыях мела-б весьціся ў такім-жа парадку, як і на філёлёгічных зьездах беларускіх. Але праца тутака вяласся-б у працягу ўсяго году і зборкі павінны былі-б быць прынамся раз у два тыдні. На гэт'кіх двутыднёвых зборках змаглі-б прыймаць, ведама, учасьце толькі літаратары й вучыцелі зь Вільні ці Менску, а з провінцыі адно прыпадкам. Дасьледаваньні й пастановы гэткае сэкцыйнае працы разглядаліся-б і зацьверджаліся-б на ўсебеларускіх нарадах філёлёгічных і такіх-жа зьездах.

(Далей будзе). *Філёлёг.*

Адносіны СРСР да справы Віленшчыны.

У суботу 20-га лістападу польскі ўрад дастаў ад ураду СРСР, у вадказ на сваю ноту, гэткаю ноту ў справе літоўска-радавага трактату:

Пане міністру, у вадказ на ноту Міністэрства Заграпічных Справаў сёлета з 23 кастрычніка № 2405/26 маю гонар з даручэньня майго ўраду паведаміці Вам ніжшае:

Згодна з арт. 3 Рыскага Трактату (мірны трактат паміж Польшчай і радамі—*Рэд.*) радавы ўрад зрокся правоў і прэтэнзыяў да земляў, ляжачых ад граніцы ўстаноўленай у арт. 2 гэтага трактату і разам з тым забавязаўся прызнаць кожнае паразуменьне паміж Польскай Рэспублікаю і Рэспублікаю Літоўскай аб супярэчных паміж імі землях, ляжачых на захад ад гэнай граніцы.

Дагэтуль урад Саюзу Сацыялістычных Радавых Рэспублік не дастаў жаднага паведамленьня аб гэтакім паразумленьню ад урадаў Рэспублікі Польскае й Рэспублікі Літоўскае. Наадварот, літоўскі ўрад яму наказаў, што гэты ўрад спрэчку аб граніцах польска-літоўскіх дагэтуль лічыць не разьвязанай. *А што датычыць пастановаў т. зв. Конфэрэнцыі Амбасадараў*, на каторую паклікаецца менаваная вышэй нота польскага ўраду, *дык урад СРСР ня можа лічыць сябе забавязаным прызнаваць компэтэнцыю ў дададзенай справе якойколечы трэцяе стараны наагул, а ў асобнасьці народы ў адной із сталіцаў Эўропы прадстаўнікоў некалькіх трэціх гаспадарстваў, каторыя ані паводле гістарычных правоў, ані таксама юрыдычных або моральных ня могуць прэтэндаваць на права распараджацца супярэчнымі ў дадзеным прыпадку землямі.*

Поэтыцкае творства Янкі Купалы.

(Дзеля 20-х угодкаў яонага літэратурнага творства).

1. Творства лірыка-эпіцкае.

IV. „Спадчына“.

(Гл. № 36 „Сял. Нівы“).

Адзьдзел III „Спадчыны“ пасьвячаны імпрэсыям.

Цікавым зьявішчам агульнага характару ў гэтым адзьдзеле, якое трэба наўперад адцеміць, ёсьць *рост інтэлігенцыі—зьместу*; сьведчаць аб гэтым і, глыбейшыя чымся раней, поэтыцкія помыслы і арыгінальнасьць у іх выражэньні, а гэтак-жа большая вышуканасьць настрояў і багацьце хвормаў.

Ужо першыя два вершы гэтага адзьдзелу: „*Млечны шлях*“ (ст. 73) і „*Званы*“ (там-жа)—адзначаюцца сваім усебаковым артызмам; з далейшых вершаў заслуговуюць на ўвагу гэткія: „*Крыўда*“ (ст. 75)—ня маючы вялікшай літаратурнай вартасьці, але цікавы, зьмешчанай у ім крытыкай бальшавізму, ужо ў пачатным пэрыодзе (1918 г.); „*Сон*“ (ст. 79),—адзін з лепшых вершаў гэтага адзьдзелу; якаясь дзіўная, непакоючая казка, што пачынаецца гэтак:

„Заглянь сынок у соньнік,
„Сон мела я пусты:
„Прісьніўся мне сасоньнік
„Такі густы, густы.
„Па ім ішла я, ўночы
„За мною зводы йшлі
„І зазіралі ў вочы,
„І ціснулі к зямлі...“

Здаецца, што верш гэты ў цэласьці мае сымбалічны зьмест і што поэта меў на думцы паняволенаю Беларусь; „*Для Бацькаўшчыны*“ (ст. 80)—верш цікавы з боку хвормы, а гэтак-жа зьмешчанымі ў ім аўтобіографічнымі рысамі: поэта тут кажа аб узнаўленьні свайго поэтыцкага творства, перарванага сусьветнаю вайною (верш пісаны ў 1918 г.):

„Я ўзноў заснуўшую было жалейку
„Бяру і пробую ў ёй галасоў:
„Ці хопіць сьветлых, звонкіх
[думак-слоў
„Ці гладка пойдзе песьня-
[-дабрадзейка?...“

Чарговы верш „*Бацькаўшчына*“ (ст. 80) ня ўдаўся аўтару; ён якісь цяжкі й пазбаўлены рытмікі; крыху тлумачыць справу тое, што пісаны ён у вайну, у 1915 г.; „*Наша гаспадарка*“ (ст. 81), верш пісаны ў канцы 1918 г. заслугуе на ўвагу сваім аднолькава, нэгатыўным становішчам як да Польшчы, гэтак і да чырвонае Масквы, прыгэтым асабліва цікавым ёсьць тут тое, што поэта, баючыся бальшавіцкае цэнзуры, заместа слоў „чырвоная Масква“, паставіў... кропкі! Магчыма ўрэсьце што гэтыя словы выкінула сама цэнзура; „*Маё цярпеньне*“ (ст. 82)—цікавы, пазычаный у Міцкевіча, тэзай „цярпеньня за міліёны“, якое мае быць доляй нацыянальнага поэты; „*Сярод магіл*“ (ст. 83)—магутная, поўная трагічнага ўздыму імпрэсыя; адзін з лепшых вершаў гэтага адзьдзелу; вось ён:

„Сярод магіл, на плечы ўзьняўшы
[крыж свой, стану,
„Як пасланец з магіл ад сьпячых
[там пракаў,
„І ў даль сягну, дзе толькі можа
[сягнуць вока,
„І скрозь туды, дзе вольнай думкаю
[дастану.
„І кліч пушчу скрозь ад кургану
[да кургану,
„Як віхраў лёт па ўсёй бязьмежнасьці
[шырокай,
„Кліч — закліньне векавечнага
[зароку,
„Што ў гусьлях толькі дрэмле, ў песь-
[ню ўчараваны“.
„Прадсьмертнаю кляцьбой канаючага
[раба,
„Малітвай грэшніка, зарэзаўшага
[матку,
„Зьвярнуся к сонцу, сонцу без канца
[й пачатку.
„Хай спаліць мне душу, як ствол
[разьбіты граба

Аб гэтым сваім гледзішчу СРСР меў гонар наказаць Ураду Польскай Рэспублікі ў сваёй ноце зь 5 красавіка 1923 г.

Ураду СРСР ведама таксама, што компэтэнцыі менаванай рады квэстыёнуе (не прызнае, пярэчыць) і ўрад Рэспублікі Літоўскай і ня лічыць ён сябе за маючага права да ацэны мотываў гэтых адносінаў літоўскага ўраду да менаванай рады. Урад СРСР адначасна ўважае, што падпісуючы трактат сёлета з 28 верасьня з урадам Літоўскай Рэспублікі зусім не маніўся паддаваць у сумлеў арт. 2 Рыскага Трактату, устанаўляючага граніцы паміж СРСР і Рэспублікай Польскай.

Пры гэтымм здарэньню саюзны ўрад яшчэ раз заяўляе, што нязьменным жаданьнем народаў СРСР ёсьць жыці ў міру й прыязьні з усімі іншымі народамі і шчырым імкненьнем іхнім ёсьць устанаўленьне прыязных адносінаў з Народам Польскім.

Прымеце, Пане Міністру, запэўненьні мае глыбокае пашаны.

(—) *Войкаў.*

Коратка кажучы, СРСР заяўляе, што апошнім літоўска-радавым трактатам не нарушаны 2 пункт Рыскага Трактату, але гэным пунктам абяцаецца толькі прызнаць літоўска-польскае паразуменьне, калі яно настане. Разам з тым СРСР ня прызнае цяперашняй літоўска-польскай граніцы.

Ніхто ня згодзіцца на заўсёднае трываньне цяперашніх ненормальных адносінаў паміж Літвой і Польшчай і, калі яны зацягнуцца доўга, дык за непаразуменьне СРСР можа абвінеціць Польшчу і „супярэчныя“ землі прызнаць Ліцьве.

СРСР у гэтай сваёй ноце да Польшчы мякка сьцеле, але можа стацца, што на гэтай мяккай пасьцелі будзе Польшчы мулка спаць.

Мусім яшчэ адцеміць, што бальшавікі, аддаўшы Польшчы Заходняю Беларусь, мелі-б помнець, што і ў Польскай Рэспубліцы ёсьць народы, а не адны Палякі, і ня ляпаць застарэлым стылем францускай дыплёмацыі „Польскі Народ“.

Із Заходняе Беларусі.

Выстаўка Заходняй Беларусі ў Вільні.

Нядаўна ў Віленскім ваяводзтве была арганізацыйная зборка ў справе выстаўкі Заходняй Беларусі і Ўсходняй Літвы, каторая мае быць у 1928 г. Па даўжэйшых спрэчках большасьцяй галасоў пастаноўлена, што выстаўка будзе ў Вільні. Далей дзеля дальшае працы зьвязанай з выстаўкаю абралі комітэт зь 10-ёх асобаў, катораму зборка даручыла ўтварыць дарогаю кооптацыі адпаведныя ворганы спаўняючыя.

Як ведама, раней гэта выстаўка мела быць у Варшаве.

Лісты.

З жыцьця нашае моладзі.

Вось ужо два гады, як у вёсцы Яковічы, Грыцэвіцкай вол. арганізавалася Ахвотніцкая Пажарная Каманда. З гэтага мамэнту шырокага хваляю паліўся сьвет культуры ў хворме тэатральных прадстаўленьняў. Знайшлося некалькі дзейных хлапцоў, каторыя перамаглі ўсе перашкоды із стараны цёмных людзёў, збудавалі сцэну ў пажарным будынку, зрабілі заслону і з запалам пачалі вучыцца ролі. За гэты час шмат чаго было згуляна. Так напр., гулялі: „Чорт і баба“ Фр. Аляхновіча, „Модны шляхцюк“ Каганца, „Па Рэвізыі“ Крапіўніцкага, „Дзядзька Якуб“ Кудзелькі, „П. С. Х.“ Сучаснага, „Гандаль XX веку“ Конскі партрэт“ Я. Родзевіча, „Прымакі“ Я. Купалы“, „Мікіцін лапаць“, „Птушка шчасьця“ Аляхновіча, „Пан міністар“ Аляхновіча. „Стараста“ і шмат яшчэ чаго, усяго й ня ўспомніш. Із хлапцоў найболей працы палажылі Я. і В. Дзямідчыкі, браты Мокрэцкія і інш. Азначаюцца сваёй ігрой (гульнёй) Язэп Дзямідчык і Эміля Якубоўская. Вялікаю карысьць дае маладым артыстым-аматарам вучыцель пачатковай школы п. І. Лобко. Памагае ім сваёю радаю, грымам, кіраўніцтвам і г. д. Паміж іншым, мушу адзначыць цікавы факт: мясцовы земляўласнік Еленскі, вельмі прыхільна адносіцца да культурнай працы янавіцкіх пажарнікаў. На кожным прадстаўленьні абавязкава бывае сам, навет часта і сям'ю, родных знаёмых прывозіць з сабою на вечарыны. Памог паставіць пажарны будынак, у вагуле з ахвотаю йдзе на ўсё, што патрэба ў гэтым кірунку.

Астаецца пажадаць янавіцкай моладзі, каб у сваёй культурнай працы не слаблі, а шпарка-бы йшлі ўперад сеючы гэткім парадкам родную беларускую свядомасьць!

Недалёкі Сусед.

Да Рэдакцыі газэты „Сялянскае Нівы“ жыхароў Ражанскае воласьці, Косаўскага пав.

У № 34 „Сялянскай Нівы“ з 21-X-1926 г. надрукавана было ў лісьце, што былы войт воласьці Ражанскае, Сьцяпан Бусяцкі, за растрату 700 залатовак зьлішнім адданы пад суд. Аднак, як выясьнілася, пад суд ён і дагэтуль не адданы, дзеля таго, што запэўніў валасную раду (старшынёю якое яго родны брат Уладзімер Бусяцкі), што ён растрачаныя гэныя грошы верне ў вал. касу спаўна (але... без працэнтаў напэўна). І вось валасная рада спакайнюсенька чакае таго часу, калі „пан“ былы войт надумаецца заплаціць растрачаныя грошы. А калі-б растраціў гэтакую суму солтыс, то даўно ўжо сядзеў-бы за кратамі ў „więzieniu“. Але апрача гэтага цікава тое, што з панам войтам у нас і абходзяцца папанску: як ён, гэты самы Сьцяпан Буцяцкі, папаў пад суд у іншых валасных справах, то й 600 залатовак каўцыі яму знайсьці было лёгка і цяпер на свабодзе, валасных грошай не спаганяюць.

А калі наш згалелы селянін не заплаціць падатку да назначанага тэрміну, то зь яго бяруць па 10 працэнтаў у месяц кары, гэта значыць 10 гр. ад залатоўкі (ад падатку грунтавага) дый зьбіраюць падаткі ў нас гэтакім парадкам.

Пану войту стала цяжка зьбіраць самому залеглыя падаткі (дагэтуль зьбіраў сам), дык, парадзіўшыся зь кім знаў, наняў сэквэстратара, жыхара мяс. Ружаны — Пётру Ляшчынскага.

Гэты саламяны панок Ляшчынскі дае тэрмін толькі на дзьве гадзіны платніку, а як не заплаціў яму, дык ён піша пратакол, у які ўпіша, залеглыя грошы, працэнты, ды яшчэ 1 залатоўку сэквэстрацыйнага збору, які йдзе няма ведама куды. Апрача гэтага гэты самы Ляшчынскі хадзіць пехатою ня можа, а карыстаецца хурманкаю, ды навет зусім бясплатна, што ўжо перавышае закон. Ды часта, вязучы гэтага панка селянін можа паламаць колы, бо дарогі ў нас, павятовыя і валасныя дзякуючы валасной радзе не „ў парадку“. Многа яшчэ непарадкаў у нашай воласьці, але ўсіх зразу ня будзем апісваць.

Культура й асьвета ў нас атсутна, ды яшчэ войт дэкляряцыяў школьных падпісваць ніяк ня хоча, вымагае мэтрыку аб нараджэньні кажнага дзіцяці, бо ён добра ведае, што рыбу лавіць шмат лягчэй у мутной вадзе, чым у сьветлай. Але загляне сонца і ў наша ваконца!!!

Далей ідуць подпісы.

НАВІНЫ.

— Інтэрвэнцыя пасла Ярэміча ў справе „Сял. Нівы“. Дзеля таго, што на некаторых поштах провінцыянальных даецца заўважыць неакуратнае аддаваньне „Сял. Нівы“ яе падпішчыкам, пасол Ярэміч зьвярнуўся да прэзэса Віленскай Паштова-Тэлеграфнай Дырэкцыі п. Паповіча з дамаганьнем спыніць гэта крыўднае для Беларусаў зьявішча. П. Паповіч абяцаў заняцца гэтай справай і вінаватых кіраўнікоў поштаў штрафаваць па 10 зл. з кожнага прапаўшага нумяра.

У сувязі з вышэйшым Адміністрацыя „Сял. Нівы“ просіць сваіх падпішчыкоў паведамляць яе аб неакуратным выдаваньні на поштах нашай часопісі.

— Зьезд літоўскіх земляробаў. 23 лістаадбыўся зьезд літоўскі земляробаў Вілен. ваяводзтва. Зьезд разглядаў гэтакія пытаньні: 1) арганізаваньне земляробскіх гурткоў і саюзу літоўскіх земляробаў, 2) закладаньне пазычковых таварыстваў, 3) закладаньне коопэратываў і 4 вольныя пропозыцыі ў аканоміцкіх справах.

— Угодкі д-ра Яна Басановіча. Літоўскае грамадзянства сьвяткуе сёлета ў лістападзе 50 ўгодкі навуковай і грамадзкай дзейнасьці і 75 ўгодкі радзінаў вядомага літоўскага навучонага і дзеяча д-ра Яна Басановіча. Літоўскае Навуковае Т-ва ў Вільні адзначыла гэтыя ўгодкі ўгодкавым вечарам, каторы быў 23-га лістапада ў залі Купецкага Клюбу. На вечарыне былі й запрошаныя прадстаўнікі грамадзянства беларускага.

— Епіскоп Антоні пераходзе на вунію? „Goniec Wil.“ наказуе, што праваслаўны епіскоп Антоні, раней Віленскі, а цяпер Крамянецкі выказаў жаданьне перайсьці на вунію і быццам ужо гутарыў аб гэтым з каталіцкаю ўладаю. Калі гэта праўда, дык праваслаўныя маюць задумацца, як бараніць сваю царкву. Здаецца, што накшага выхаду няма, як стаць на нацыянальны беларускі грунт.

— Рашчэп у Лізе сьв. Казімера. Надовячы кала 200 дробных гандляроў мясам пакінулі т. зв. „Работніцкаю Лігу сьв. Казімера“ і перайшлі да т. зв. „Хрысьцянскіх профэсыянальных саюзаў“. Ці варта было вылучацца, каб прылучыцца да т. зв. „хрысьцянскага саюзу“, бо „абое—рабое“, як уваднэй, так і ў другой арганізацыі вера ёсьць аружжам палячэньня.

— Арышт рэдактаркі „Vilniaus Aidas“ Па загаду прокурора арыштавана Марыя Жукоўская, рэдактарка літоўскай газэты „Vilniaus Aidas“. Газэта гэтая ў апошнім часе была не-

„Хай вочы высмаліць, як квету
[ў лілы слабай,
„Але і крыж мой спапяліць хай
[папарадку!

Чарговы верш *„На шляху“* (ст. 84), адзначаецца сваім шчырым лірызмам, дэлікатнасьцяй настрояў, моцай экспрэсыі і бязьмежным, беларускім сумам.

Далей трэ' спыніцца над гэткімі вершамі як: *„На вуліцы“* (ст. 87), які па хворме і зьместу зьяўляецца характэрнай імпрэсыяй у духу сучаснага модэрнізму, створанага хворымі, перачуленымі нэрвамі вялікага места; *„Вечар“* (ст. 88) — кружаўная імпрэсыя, поўная пачуцьця і спакойнага безнадзеяньня; вось для прыкладу яе пачатак:

„Мой вечар, знаю, блізка, недалёка —
„Ёсьць раніца—павінен й вечар быць,
„Але ня шчэзну я з-пад долі вока —
„Дзень, вечар, ноч, а трэба, буду
[жыць...“ і г. д.

У вершы *„Нашто?“* (ст. 90), знаходзім цікавы завет, які дае пясьняр наш сваім братом:

„Ідзі праз сьвет з вачмі адкрытымі,
„Ў грудзёх гадуй, як сталь, і моц
[і гарт,
„Глядзі ўвакруг свабодным сокалам,
„І крэпка знай, чаго ты ў сьвеце
[варт!“

Верш *„Сьмейся!...“* (ст. 90) трэ' залічыць да няўдалых, дзякуючы яговаму лішне яскраваму натуралізму і перагружаннасьці патэтычнымі зваротамі і тэрмінамі; верш *„Ўвесь да дна...“* (ст. 93)—характэрны сваім пэсымізмам, едкай ironiяй і цынічнымі ноткамі; верш *„Мая вера“* (ст. 96)—ёсьць аканчальным сьцьверджаньнем атэізму поэты, які, пасьля сьцягу іранічных зваротаў на тэму рэлігіі, кажа ў канцы вершу:

„Ў народ і край свой толькі веру,
„І веру ў самога сябе!“

Чарговы верш *„Песьняй толькі“* (ст. 96),— адзначаецца лірызмам моцай пачуцьця і пявучасьцяй; *„Першыя песьні“* (ст. 97), пісаныя яшчэ ў 1906 г., відаць, мелі быць прадмовай да першага зборніку поэты п. н. *„Жалейка“*; верш *„Песьня“* (ст. 98) зварочуе ўвагу сваёй музыцкасьцяй, гучнасьцяй, адумысловым выбарам словаў і скочнасьцяй; урэсьце верш *„Я казак— не казак...“* (ст. 102) чаруе шырынёй размаху і ўдалствам; вось яго пачатак:

„Я казак—не казак,
„Што нагайкай сьвісьціць,
„А казак, што калісь
„Знаў як волю любіць!
„Што гуляў за Дняпром
„Ад зары да зары,
„Ў вольнай Сечы грымеў,
„Як парогі ў Дняпры“.

Канчае гэны адзьдзел вялікі, харошы верш, жыцьцяпіснага характару п. н. *„Мая навука“* (ст. 103). У ім Купала кажа аб тым, як яму „мудрасьці кніжнай ня даў Бог пазнаці“, бо „бацька ня мог даць раскошаў такіх“, як сыстэматычная навука ў школе, дык поэта наш рос самавучкай, а складаць песьні ўчыла яго беларуская прырода, „беларускі абшар“; дык няма дзіва, што поэта, перамогшы ўсі гэтыя злыбяды і зрабіўшыся слаўным песьняром, — знае сабе цану і канчае верш гэткімі гордымі словамі:

„Так, іншай ня знаўшы навукі
[і школы,
„Ў пацёмках шукаў і знайшоў божы
[дар;
„Цяпер маймі скарбамі — думы —
[саколы,
„Цяпер беларускай я песьні ўладар“.

Канчаючы гэтым агляд гэтага адзьдзелу, адцемім, што ён ёсьць, з боку паказальнага, найцэннейшым ува ўсім зборніку, бо найлепей выяўляе тую высокаю роўнь артызму, глыбіню думкі і багацьце хвормаў і сюжэтаў, якія асягнуў наш поэта.

Варта тут яшчэ падчыркнуць напасьледак тое, што Купала, у проціліжнік Якубу Коласу,— ня губляючы лучнасьці ізь сьветам сялянскім, патрапіў аднак вырабіць у сабе псыхіку інтэлігэнта ў поўным значэньні гэтага слова, і ёсьць цяпер гэткім-жа перачуленым, нэрвовым дзіцянём вялікага места, здольным да найдалікатнейшых перажываньняў як і кожны заўсёдны жыхар места зь інтэлігэнтных сфэраў.

Я. Сьветазар.

калькі разоў конфіскаваная. Ад арыштаванай вымагаюць вялікай грашавой каўцыі.

— **Па новым дэкрэце.** Камісар Ураду на м. Вільню, апіраючыся на новы прэсавы дэкрэт, конфіскаваў № 32 „Народнай справы“, за стацьці аб Беларускім Навуковым Зьезьдзе ў Менску, аб прэсавым дэкрэце і за фэльетон.

— **„Виленское Утро“ зачынілася.** Расейская газэта ў Вільні „Виленское Утро„ зачынілася з прычыны нястачы грошаў.

З Польшчы.

Радавае пасольства банкетуе.

Надовячы радавае пасольства ў Варшаве зрабіла банкет, у каторым прынялі ўчасьце прадстаўнікі тых урадаў, што прызналі СРСР de jure (праўна). З боку Польшчы гасьціў на на банкеце мін. Залескі.

Прэсавы дэкрэт у Сойме.

Юрыдычная комісыя соймавая прыняла гэтакі проект пастановы аб прэсавым дэкрэце:

1) Загад п. Прэзыдэнта з 4.XI.26 г. аб карах за зьнявагу ўлады, выдадзены на аснове арт. 44 констытуцыі, аддаляецца.

2) Выпаўненьне вышмененой уставы даручаецца п. Старшыні Рады Міністраў.

3) Вышмененая ўстава ўходзе ў жыцьцё з 1.XII.26 г.

Доля прэсавага дэкрэту.

Усе клюбы ў Сойме выказаліся проці прэсавага дэкрэту. Дык урад яго ў Сойм не падасьць і 14 лістападу ён страце сваю сілу. Замест яго мае быць выданы новы дэкрэт ад прэсе.

Выбары ў Верхняй Сілезіі.

Выбары ў самаўрад у Верхняй Сілізіі далі поўнаю перамогу Немцам. Усе польскія газэты злуюць і дзівяцца з гэтага зьявішча. Дагэтуль была толькі сёмая часьць Немцаў у Сілескім Сойме, а цяпер іх будзе тамака каля паловы (42 проц. з гакам).

У прамысловых паветах Немцы дасталі большасьць.

Нямецкая перамога тым большае мае значэньне, што яна вышлася з дамаганьнем Нямеччыны пераглязу ўсходняй граніцы. У гэтым Нямеччыне спагадаюць у Англіі і навет у Францыі.

Прычыну гэтакай перамены ў ранейшых і цяперашніх выбарах трэба відзець у тым, што як-бы палажэньне нягоднае ня было, але людзі памалу прытарноўцца й патрапяць бароцца за лепшаю долю. Таксама й сілескія Немцы ачухаліся ад першага страху й завінуліся калы працы. Другою прычынаю было, што за некалькі год верхнесілескае насяленьне пазнала ўвесь смак польскіх парадкаў.

Зьменшаньне вывазу вугальля.

У верасьні было вывезена з Польшчы 2 міл. тонаў вугальля, а ў кастрычніку вывезена толькі 1 міл. 270 тыс. тонаў. Вясьняецца гэта нястачай нямецкіх вагонаў з прычыны забастоўкі ў Гамбурзе. Найболей зьменшыўся вываз вугальля туды ў Англію і Швецыю. Посьле скончаньня забастоўкі ў Англіі вываз польскага вугля зусім спыніцца. Зьменшаньне польскага вывазу адаб'ецца на аканоміцкім стане Польшчы і на курсе ейных грошаў.

Генэралам павялічаюць пэнсыю.

Усе генэралы брыгады, назначаныя генэраламі пры генэральным інспэктараце збройных сілаў, залічаны ў другую катэгорыю і будуць даставаць службовага прыдатку на 645 зал. у месяц болей. „Бедныя“ генэралы не маглі муміць пражыць на сваю дагэтуляшняю пэнсыю. Вось на што йдзе крывавы сялянскі грош.

Марачэўскі вылучаны з PPS.

Цэнтральны выпаўняючы комітэт PPS прыняў адмову мін. Марачэўскага ад пасольскага мандату і ад сябры рады партыі. Аднача на пастаноўлена вылучыць яго і з партыі, але толькі на якісь час. Хітрыя панове гэтыя PPS-ы: накуль Марачэўскі, будучы міністрам, будзе компромітавацца, дык ён будзе вонках партыі, а потым яго прыймуць назад у партых.

Ніколі ня зьніштажай сваей роднай газэты. Прачытаўшы дай яе суседу.

Што дзеецца ў сьвеце?

Страты Англіі ад вугальнай забастоўкі.

Міністар гандлю заявіў у парлямэнце, што страты Англіі ў сувязі з вугальнай забастоўкай даходзяць да 250—300 міл. хунтаў. Ад пачатку мая дабыта 10 міл. 500 тыс. тонаў вугальля, прывезена вугальля чужога 15 міл. 400 тыс. тонаў.

Былы грэцкі дыктатар пад судом.

Грэцкія газэты наказуюць, што цяперашні грэцкі ўрад падаў былога дыктатара ген. Пангалёса ў суд. Гэтага былога дыктатара віняць у нарушэньню арт. 12 пакту Лігі Народаў, якое ён зрабіў, выдаўшы ў кастрычніку 1925 г. загад на збройны наход на баўгарскую зямлю.

Гэтым сваім паступкам ген. Пангалёс прычыніў умяшаньне (інтэрвэнцыю) Лігі Народаў і ў рэзультаце была пастанова Лігі Народаў, каб Грэцыя заплаціла Баўгарыі за прычыненаю шкоду 30 міл. леваў.

Разам з Пангалёсам адладзены пад суд і 2 былыя міністры ягоныя—вайны й заграгічных справаў. Суд гэты зрабіў у Жэнэве значнае даймо (уражэньне). Судам усе зацікаўленыя.

Нязгода паміж Чэхамі й Славакамі.

Перагаворкі прэм'ера чэха-славацкага ўраду Швеглы із славацкай народнай партыяй не прывялі да паразуменьня. З гэтае прычыны нязгода паміж Чэхамі й Славакамі яшчэ павялічылася.

Немцы дамагаюцца рэорганізацыі кантролю.

Міністар заграгічных справаў Нямеччыны едзе асабіста на сэсыю Рады Лігі Народаў, каб на нарадзе з Шамбэрленам і Брыянам дамагацца рэорганізацыі ваеннага кантролю для Нямеччыны.

Бальшавікі будуць далей колёнізаваць Беларусь Жыдамі.

Газэта „Der Moment“ з 18 лістападу наказуе з Масквы, што комуністычны павадыр, Калінін, на зьездзе жыдоўскіх земляробскіх дзеячоў заявіў ад імені радавага ўраду, што згодна з агульнай нацыянальнай палітыкай радавы ўрад імкнецца стварыць Жыдом зямельную аснову, каб гэтакім парадкам правесьці ў жыцьцё жыдоўскае нацыянальнае самаазначэньне. Жыды ня маюць выяжджаць з СРСР, шукаючы бацькаўшчыны. Жыдоўскія земляробы і жыдоўскія земляробскія работнікі творадь аснову *ічыльнай (суцэльнай) жыдоўскай бацькаўшчыны ў радах.*

Праводзячы жыдоўскаю колёнізацыю, ня мае радавы ўрад нічога іншага на ўвеце (на ўвазе) як толькі разьвязаньне жыдоўскага пытаньня. Помач пры калёнізацыі багатшых Жыдоў заграгічных пажадана. У канцы Калінін заявіў, што калі-б навет заграгічныя капіталістыя жыдоўскія перасталі даваць грошы на жыдоўскаю колёнізацыю ў СРСР, дык радавы ўрад усё-ж такі павядзе гэтаю колёнізацыю саматугам далей.

Як ведама, пад жыдоўскай колёнізацыяй у СРСР, трэба разумець колёнізацыю Жыдоў ў Беларусі й Украіне.

Дык ці просьле гэтага, папытаемся мы, трэба дзівіцца, што ў Радавай Беларусі расьце ненавісьць да жыдоў?

НАША ПОШТА.

Савін Г.: Даведаемся ў адваката, якая лепшая кніга аб законах нашага краю і накажам Вам. На прысланыя адрэсы будзем пасылаць газэту месяц.

Страчынскі Фэлька. Беларускі Сялянскі Саюз і Беларуская Сялянска-работніцкая Грамада арганізацыі розныя, Беларускі Сялянскі Саюз міліцыі пакуль што не арганізуе. Просьбу аб газэтах спаўняем.

Іванковіч Піліп. Беларускі Сялянскі Саюз і Беларуская Сялянска-работніцкая Грамада гэта дзьве розныя палітычныя партыі беларускія. Беларускі Інстытут Гаспадаркі і культуры ёсьць арганізацыяй культурна-аканоміцкай, але не палітычнай, значыцца ён палітыкою зусім не займаецца. Але, ведама, што адзін і той самы чалавек можа належыць да Бел. Сял. Саюзу і Бел. Інст. Гасп. й Культуры.

Шчарбінскі Паўла. Просьбу ў „Маланку“ перадалі.

Лук'яновіч Ігнат: На прысланыя Вамі адрасы пробныя нумары газэты пасылаюцца.

БЕЛАРУСКІЯ ЗАГАДКІ.

33. Ляцеў птах цераз панаў дах, на валу ўпаў, вады ня змуціў і сам не зьляцеў.

34. Ляціць зьвярок цераз Божы дамок і кажа: „Вось дзе мая сіла гарыць“.

Адгадкі загадак з № 38: 31) Птушае малако, 32) рыбакі ловяць сеткаю рыбу.

ПРЫКАЗКІ.

Бог як захоча, то з капапель зробіць клоча.

У багатага тысячы ціха ляжаць, а ў беднага тры грошы й тыя брашчаць.

Загадкі й прыказкі падаў *Арсень Сьвяртопа* зь в. Каменкі(?), Лашанскае вол., Горадзенскага павету.

Маюць дастаць календары.

Апроч надрукаваных у № 38, за адгаданыя загадкі маюць яшчэ дастаць Беларускі Народны Календар гэтакія чытары:

За паўцаны: Дэшкоўскі Янка—4 кал.

За дзьве трэці цаны: 1) Карасевіч Фэлікс—5 кал., 2) Клакевіч Тодар—5 кал., 3) Кілдановіч Зыгмонт—3 кал., 4) Пракапеня Мікалай—4, 5) Радзішэўскі К.—4, 6) Сайка Сяргей—4 кал., 7) Славінскі Міхал—2, 8) Смолей Фв.—2 кал., 9) Трахімук (Трафімук) Мікалай—3, 10) Халамёнак Браніслаў—2 календары.

Календары пасылаюцца толькі па атрыманьні грошай. Грошы трэба высылаць ў рэдакцыю „Сялянскай Нівы“ найпазьней да 7 сьнежня (дзекабра) 1926 г. Хто да 7 сьнежня ня прышле грошай, той па вышменавай зьменшанай цане календара не дастане.

Прысылаючы грошы на календары, трэба адначасна дадаць кошт перасылкі поштай. Колькі трэба дадаць на перасылку, глядзеце ў абвестцы аб календары ў гэтым нумары „Сялянскай Нівы“.

Беларускі Народны Календар на 1927 год стоіць 1 зал. 40 грашоў, дык паў цаны будзе 70 грашоў, а дзьве трэці цаны 94 грошы.

Хто будзе ў Вільні да 7 сьнежня (дзекабра), той можа ўзяць сабе календары, паклікаўшыся на гэты № „Сял. Нівы“, у Беларускай Кнігарні—Астрабрамская вул. № 2. Хто ня хоча браць календароў на ўсе адгаданыя ім загадкі, той можа ўзяць іх меней, колькі захоча.

Рэдактар і выдавец **Ст. Вольскі.** Беларуская Друкарня ім. Ф Скарыны.—Вільня, Людвісарская 1.